

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(7)
สารบัญตาราง	(11)
สารบัญภาพ	(15)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	9
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร	11
แนวคิดทฤษฎีการบริหารการศึกษา	15
การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา	42
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ	46
ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	69
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	79

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	85
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	85
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	90
การเก็บรวบรวมข้อมูล	91
การวิเคราะห์ข้อมูล	92
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	93
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	95
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ การทำงาน	96
ตอนที่ 2 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครในภาพรวม	97
ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ จำแนกเป็นเพศชายและเพศหญิง	109
ตอนที่ 4 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา	126
ตอนที่ 5 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	142

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	159
สรุปผลการวิจัย	159
อภิปรายผล	170
ข้อเสนอแนะ	172
บรรณานุกรม	175
ภาคผนวก	185
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัย	187
หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง	189
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	195
ประวัติผู้วิจัย	199

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	จำนวนโรงเรียนจำแนกตามการจัดการศึกษา	14
2.2	จำแนกการควบคุมสถานการณ์ ในทฤษฎีตัวแบบสถานการณ์ของ Feed dealers	57
3.1	จำนวนโรงเรียน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร	86
4.1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	96
4.2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครตามความคิดเห็นของผู้บริหารในภาพรวม	97
4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านทำให้เป็นเรื่องง่าย	98
4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านการจูงใจ	100
4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านการเอื้ออำนวยความสะดวก	102
4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านการริเริ่มสิ่งใหม่	103
4.7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านการขับเคลื่อน	105

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านการเตรียมความพร้อม	106
4.9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านการสิ้นสุด	108
4.10	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศในภาพรวม	110
4.11	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ ด้านทำให้เป็นเรื่องง่าย	112
4.12	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ ด้านการจูงใจ	113
4.13	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ ด้านการเอื้ออำนวยความสะดวก	115
4.14	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ ด้านการริเริ่มสิ่งใหม่	117
4.15	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ ด้านการขับเคลื่อน	119
4.16	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ ด้านการเตรียมความพร้อม	121
4.17	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ ด้านการสิ้นสุด	123

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.18	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษาในภาพรวม	126
4.19	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านทำให้ เป็นเรื่องง่าย	128
4.20	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการจูงใจ	129
4.21	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการเอื้อ อำนวยความสะดวก	131
4.22	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการริเริ่ม สิ่งใหม่	133
4.23	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการ ขับเคลื่อน	135
4.24	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการ เตรียมความพร้อม	137
4.25	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการสิ้น สุด	139
4.26	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวม	142

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.27	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านทำให้เป็นเรื่องง่าย	143
4.28	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการจูงใจ	145
4.29	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการเอื้ออำนวยความสะดวก	147
4.30	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการริเริ่มสิ่งใหม่	149
4.31	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการขับเคลื่อน	151
4.32	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการเตรียมความพร้อม	153
4.33	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการสิ้นสุด	155

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
2.1	แสดงตารางการบริหารงาน The Managerial Grid	49
2.2	แสดงมิติการบริหารของ Jacob Getzels	50
2.3	มิติสามของทฤษฎี 3 มิติ ของ Reddin	51
2.4	แบบผู้นำพื้นฐาน 4 แบบ ของ Reddin	52
2.5	แบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลมากและแบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลน้อยตามทฤษฎี 3 มิติ ของ Reddin	53
2.6	แบบผู้นำที่มีลักษณะต่อเนื่องกันไปตามแนวคิดของ Tannenbaum & Schmidt	54
2.7	ทฤษฎีวิถีทาง-เป้าหมาย	59
2.8	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมแบบสั่งการกับความพอใจในการทำงานในสถานการณ์เกี่ยวกับโครงสร้างของภารกิจ	60
2.9	ความสัมพันธ์ต่างๆ ในทฤษฎีวิถีทาง-เป้าหมาย	61
2.10	แบบภาวะผู้นำของ Hersey and Blanchard	63
2.11	ความสอดคล้องของแบบผู้นำกับบุคลิกภาวะของผู้ตาม	66
2.12	ข้อสรุปของทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์	67
4.1	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครตามความคิดเห็นของผู้บริหารในภาพรวม	98
4.2	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านทำให้เป็นเรื่องง่าย	100
4.3	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านการจูงใจ	101
4.4	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านการเอื้ออำนวยความสะดวก	103

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.5	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านการริเริ่มสิ่งใหม่	104
4.6	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านการขับเคลื่อน	106
4.7	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านการเตรียมความพร้อม	107
4.8	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านการสิ้นสุด	109
4.9	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ ในภาพรวม	111
4.10	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ ด้านทำให้เป็นเรื่องง่าย	113
4.11	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ ด้านการจูงใจ	115
4.12	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ ด้านการเอื้ออำนวยความสะดวก	117
4.13	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ ด้านการริเริ่มสิ่งใหม่	119
4.14	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ ด้านการขับเคลื่อน	121
4.15	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ ด้านการเตรียมความพร้อม	123
4.16	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ ด้านการสิ้นสุด	125

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.17	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวม	127
4.18	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านทำให้เป็นเรื่องง่าย	129
4.19	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการจูงใจ	131
4.20	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการเอื้ออำนวยความสะดวก	133
4.21	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการริเริ่มสิ่งใหม่	135
4.22	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการขับเคลื่อน	137
4.23	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการเตรียมความพร้อม	139
4.24	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการสิ้นสุด	141
4.25	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวม	143
4.26	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านทำให้เป็นเรื่องง่าย	145
4.27	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการจูงใจ	147
4.28	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการเอื้ออำนวยความสะดวก	149

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.29	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการริเริ่มสิ่งใหม่	151
4.30	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการขับเคลื่อน	153
4.31	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการเตรียมความพร้อม	155
4.32	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการสิ้นสุด	157